

Conferentie Samen Opleiden

Universitaire Lerarenopleiding Vrije Universiteit en Interfacultaire Lerarenopleidingen UvA

12 april 2018 Locatie: Roeterseilandcomplex UvA

Thema: MEER DAN CIJFERS

Aanmelden: <http://bit.ly/2pmndAb>

Wat gaan we doen?

Onderwijspedagoog Gert Biesta heeft het maatschappelijke debat over onderwijs gestimuleerd door de schijnwerpers te richten op de drie doeldomeinen van onderwijs: **kwalificatie, socialisatie en de persoonsvorming**. Het accent ligt in het huidige onderwijs op een smal opgevatte vorm van kwalificatie en er is betrekkelijk weinig aandacht voor socialisatie en persoonsvorming. Dat geldt niet zelden ook binnen de lerarenopleiding. Hoe kunnen we leraren-in-opleiding beter voorbereiden op dit deel van vak?

Inmiddels is onderwijsland flink in beweging gekomen: goed burgerschap en persoonsvorming zijn *hot items* en terugkerende thema's in initiatieven als curriculum.nu. Biesta wordt daarbij vaak als inspiratiebron genoemd. Breed leeft inmiddels het gevoel: we willen mensen opleiden die niet alleen iets kunnen (gekwaliceerd zijn), maar die ook in staat zijn om met hun kennis en kunde goede en ethische beslissingen te nemen. 'Vaardig, waardig en aardig' is een manier om dat te zeggen. Maar hoe doe je dat in de school en in de lerarenopleiding? Gert Biesta verzorgt de keynote, hij zoomt in op persoonsvorming en onderwijs.

KEYNOTE: Persoonsvorming en onderwijs: Vorming van personen of vorming tot persoon-willen-zijn?

Gert Biesta, Brunel University London & Universiteit voor Humanistiek

Er is in Nederland weer aandacht voor wat onderwijs 'doet' met de persoon. Maar er is verwarring over wat hier precies onder moet worden verstaan, en politici lijken huiverig om persoonsvorming als expliciete taak van het onderwijs te benoemen. In mijn lezing probeer ik helderheid te scheppen door in te gaan op het verschil tussen vorming van personen op basis van een bepaald ideaalbeeld en de vorming tot persoon-willen-zijn. Met de eerste optie moet onderwijs inderdaad voorzichtig zijn; de tweede optie is echter van levensbelang voor onderwijs in een democratische samenleving.

Met welk doel?

We willen inzicht krijgen in hoe we 'opleiden tot waardige en aardige burgers' samen in de praktijk kunnen brengen. We sluiten de dag af met een ronde waarin voor clusters en opleidingsscholen concrete middelen gemaakt worden om hiermee in de lerarenopleiding aan de slag te gaan.

En wie zijn 'we'?

De dag is bedoeld voor collega's van opleidingsscholen en de opleidingsinstituten van de VU en UvA die betrokken zijn bij het samen opleiden van docenten: schoolopleiders, werkplekbegeleiders, vakdidactici, onderwijskundigen en instituutopleiders en directieleden.

Wat staat er op het programma?

De dag opent met de keynote van Gert Biesta. Daarna volgen twee rondes workshops en een uitwerksessie in clusterverband. De workshops in ronde 1 zijn meer theoretisch georiënteerd, in ronde 2 komen juist praktijkvoorbeelden aan de orde. In de uitwerksessie werken we concreet aan middelen om leraren-in-opleiding en startende docenten met persoonsvorming en socialisatie aan de slag te laten gaan in hun lessen.

Hoe meld ik me aan?

Aanmelden kan via deze **link**: <http://bit.ly/2pmndAb>. Of scan de QR-code achteraan deze uitnodiging.

Conferentie Samen Opleiden

Universitaire Lerarenopleiding Vrije Universiteit en Interfacultaire Lerarenopleidingen UvA

Programma

Vanaf 9.15	Ontvangst en registratie	
9.45-10.00	Opening en welkom door Jacobijn Olthoff en Piet Spee, en toelichting Convenant Burgerschap	
10.00-10.45	Keynote speech door Gert Biesta	
10.45-11.15	Pauze	
11.15-12.30 Parallelsessie workshops	[1.1] Doelen burgerschapsvorming Lotte Tiesing en Thomas Klijnstra [GSF/UvA]	[1.2] Ongenuanceerde uitlatingen in de klas Ingrid Faas [ProDemos]
	[1.3] Identiteitsontwikkeling op school Monique Verhoeven [UvA]	[1.4] Beroepsbeeld van de leraar Natasja Maas [Frisse Start/UvA]
12.30-13.30	Lunch	
13.30-14.45 Parallelsessie Workshops plus	[2.1] FLUOR bèta-project Wolf Mensé en Piet Spee [Coornhert/H ₂ O]	[2.2] Geocapabilities Hans Palings en Mathijs Booden [UU/UvA]
	[2.3] Gender Sexuality Alliance Fenna Visser en Peter Bosman (Ignatius)	[2.4] 'Andere' doelen Guuske Ledoux (Kohnstamm)
14.45- 15.15	Pauze	
15.15-16.15 Parallel- sessie Praktische uitwerking	Alfa-cluster Gamma-cluster	Bèta-cluster Schoolopleiders – Welke plek krijgt burgerschapsvorming bij het opleiden in de school? In deze sessie werken we deze vraag praktisch uit aan de hand van een opzet voor een schoolgroepopdracht.
16.15-16.45	Afsluiting en borrel CREA	

Workshops

[1.1] Burgerschapsvorming in de GSF – Lotte Tiesing en Thomas Klijnstra

Sinds 2006 hebben scholen de wettelijke taak om aandacht te besteden aan burgerschapsvorming. Maar hoe kun je op een school invulling geven aan betekenisvol burgerschapsvormingsonderwijs? En op welke manier kunnen startende docenten en studenten hier een bijdrage aan leveren? Deze workshop geeft een inkijkje in de uitwerking van burgerschapsvorming bij de Gooise Scholen Federatie.

[1.2] Ongenuanceerde uitlatingen in de klas – Ingrid Faas (ProDemos)

Welke uitlatingen zijn toelaatbaar in een klas? En moeten we toleranter zijn als het om een grapje gaat? In deze workshop gaan we met elkaar op zoek naar de

grenzen van het toelaatbare. We stellen bovendien de vraag hoe je in de klas op ongenueerde of emotionele uitlatingen kunt reageren. Iedere docent (in opleiding) buigt zich in de eigen lespraktijk over dit soort vragen. Het zou goed zijn als er (meer) ruimte is om opvattingen en ervaringen met elkaar te delen. Hopelijk heeft u na deze workshop meer concrete handvatten en wordt dit gesprek ook op scholen gevoerd.

[1.3] Monique Verhoeven (UvA) – Identiteitsontwikkeling op school

Het onderwijs heeft niet alleen de taak om leerlingen voor te bereiden op hun deelname aan de arbeidsmarkt en de samenleving, maar ook om de **identiteitsontwikkeling** van jongeren te ondersteunen. Tijdens deze workshop wordt gezamenlijk verkend hoe verschillende processen op school de identiteitsontwikkeling van jongeren onbewust kunnen

Conferentie Samen Opleiden

Universitaire Lerarenopleiding Vrije Universiteit en Interfacultaire Lerarenopleidingen UvA

beïnvloeden. Daarnaast wordt onderzocht hoe de identiteitsontwikkeling van jongeren bewust en bedoeld kan worden ondersteund op school. Aan de hand van voorbeelden en vragen worden bezoekers van deze workshop uitgedaagd om hun eigen dagelijkse praktijk in het onderwijs onder de loep te nemen.

[1.4] Natasja Maas (Frisse Start) – Beroepsprofiel voor de leraar

Het *Beroepsprofiel voor de Leraar* geeft invalshoeken om docenten in opleiding en beginnende docenten te stimuleren hun **identiteit** als expert in het brede onderwijsveld verder te ontwikkelen. Het beroepsprofiel is een kans om leraren-in-opleiding en startende docenten in te zetten als bronnen van expertise die bij kunnen dragen aan schoolontwikkeling en vernieuwing.

[2.1] FLUOR: bèta-project - Wolf Mensé en Piet Spee [H₂O/Coornhert]

Fluor is een internationaal opererend ingenieursbureau dat onder meer werkt aan oliewinningsprojecten in het Midden-Oosten. Leerlingen werken in dit project voor het ingenieursbureau aan een ontwerpopdracht voor een project waarbij factoren als duurzaamheid, belangen van de plaatselijke bevolking en arbeidsomstandigheden meegewogen worden. Het project bereidt leerlingen voor op een rol als verantwoordelijk opererende bèta-experts met oog voor de maatschappelijke consequenties van hun keuzes.

[2.2] Geocapabilities – Hans Palings en Mathijs Booden (UU/UvA)

GeoCapabilities is gebaseerd op het idee Amartya Sen en Martha Nussbaum dat ieder mens volwaardig moet kunnen functioneren en moet daarvoor beschikken over een aantal vermogens (capabilities). Het schoolcurriculum speelt een belangrijke rol bij het ontwikkelen van die vermogens en moet jongeren in staat stellen verder te denken dan henzelf en hun dagelijkse ervaringen. Daarmee wordt een basis gelegd om zelfstandig keuzes te maken en te beslissen hoe zij willen leven. GeoCapabilities biedt leraren en lerarenopleiders concrete handreikingen om het curriculum vanuit die gedachte vorm te geven. In deze

workshop komen de achtergronden van het project aan bod en gaan we aan de slag met die concrete handreikingen.

[2.3] Fenna Visser en Peter Bosman (Ignatius) - Gender Sexuality Alliance

Veel scholen hebben tegenwoordig een GSA, een 'Gender and Sexuality Alliance'. Deze groep zet zich in voor meer tolerantie, begrip en veiligheid op school. Hoe vorm je een dergelijke organisatie? En hoe kan je als GSA activerende werkvormen bieden die ruimte geven voor de eigen identiteit? In deze workshop leer je over de opzet, de organisatie en het overbrengen van de juiste boodschap en ga je zelf aan de slag met een casus.

[2.4] 'Andere' doelen - Guuske Ledoux (Kohnstamm)

Het NRO-onderzoeksproject *Toekomstgericht onderwijs* is gericht op 'andere' doelen: persoonsvorming, kritisch denken, creativiteit, maatschappelijk bewustzijn, zelfsturing en samenwerken. In schoolportretten beschrijven scholen waar ze precies naar streven en hoe dat een plek krijgt in het curriculum en de didactiek.

Aanmelden

Aanmelden kan op drie manieren:

- Scan om aan te melden de QR-code
- Klik op deze URL: <http://bit.ly/2pmndAb>
- Of tik de URL in in een browser.

Conferentie Samen Opleiden

Universitaire Lerarenopleiding Vrije Universiteit en Interfacultaire Lerarenopleidingen UvA

Zevende conferentie

Dit is de zevende conferentie Samen Opleiden. Net als vorig jaar organiseren de VU en de UvA deze conferentie samen met opleidingsscholen. De ILO en de ULO werken immers veelal met dezelfde opleidingsscholen en partnerschappen. Daarom bundelen we de krachten en organiseren we deze conferentie samen met en voor onze partners.

Organisatie

Bij de organisatie van de conferentie zijn betrokken Yke Meindersma, Els Scheringa en Adam Handelzalts (VU), Xander van Eckeren, Thomas Klijnstra en Mathijs Booden (UvA), Piet Spee (Coornhert/H₂O) en Joke de Jong (Schoter/H₂O), Fanny Rietveld (Meergronden), Anne Karen Ruitenber (Ignatius), Marcelle Hobma en Lieke Kievits (ROSA).